

HEITI TALVIK

KOHTU PÄEV

KOHTUPÄEV

A. 16. 725

Pt. A. Kallasele

F. XII. 37.

kirjastades

autor.

HEITI TALVIK

KOHTUPÄEV

LUULETUSI

1 9 3 7

EESTI KIRJANIKKUDE LIIDU KIRJASTUS

Endel Kõksi kaanejoonis

1968:5018

K. Mattieseni trükikoda o.-ü., Tartu 1937.

I

3000000

POEET

Ma iial polnud eht,
ei elus ega luules.
Kui oksalt langend leht
ma triivin igas tuules.

Mu kude kuiv kui tuhk —
nii keerlen kodumaata.
Mind iga tuulepuhk
võib õhuvalda saata.

Kuis hiilgab ilmaruum
ja päiksetules leegib!
Sääl minu tuhatuum
end ruskeks kullaks pleegib.

Kuid maa pääl silmapilk
läks luhta nõiavägi
ning ainult lapse pilk
mus kullatükki nägi.

TUUT-TUUT

Üks auto mööda vurises.
Tuut-tuut! Maa lillist lõkkas.
Üks auto... Mootor surises...
Tuut-tuut! org vastu rõkkas.

Nahkmütsid. Priske näoke.
Noor frant ja keegi kolmas.
Läks mootor — vurr... kui lõoke!
Tsiuh... saba vaid veel tolmas.

Veel kumas kõrvus hele naer,
siis jälle harras vaikus.
Mäeveerul päikses küpses kaer.
Tuut-tuut! veel eemalt kaikus.

Mind riivas vist üks kerge pilk,
siis tuulde taas kõik loorus.
Mind riivas vist üks kerge pilk.
Tsiuh... nõnda läks mu noorus.

Üks auto mööda vurises,
pääst lennul viis mu meele.
Üks auto... Mootor surises...
Paks tolmu vaid jäi ta teele.

1925.

ELEEGILISELT

1

Meeletult raiskasin tuulde
 saatuse kaunid kingid.
Mustemaks päevast päeva
 silmi all muutuvad ringid.
Milleks veel küttida kunsti
 säravaid mantliääri,
kui minu vabisev käsi
 hoida neid enam ei vääri?

2

Hirmus on elu — ta nõuded ei tunne piiri.
Surm vaid me püüdeisse leebemaid heidab kiiri.

Kuidas ka saatuse nükked meid jalust ei raba:
Hadese värav on ikka ja kõigile vaba.

MILLEKS MULLE TIIVAD...

Milleks mulle tiivad, kui mul puudub siht,
kui mu tähe matnud pilvi pime kiht?

Milleks mulle kuub, mis lausa kullast näib,
kui ju katkulehk mu kurgukoopast käib?

Milleks mulle süüa-, milleks joomarõõm,
kui mind jalust rabab iga priskem sõõm?

Milleks kuulsuski, mis hullutas mu meelt?
Kord ta naeratas, kuid hiljem näitas keelt.

Haud vaid andke mulle surnuaia sõrval,
et võiks rahu leida kustunute kõrval.

1926.

JÕULUÖÖL

Külm juukseisse sul põimis härmalõngu
ja jõululumme vaibus linna kära.
Su rõivaist levis kannikeste hõngu
ja tähesära.

Nii südaööni sumpasime ringi
ja kirju kuusk — see loitles igas majas.
Kuid leebe nukrus looritas me hingi,
sest võõraist aknaist „Püha öö“ meil' kajas.

PIHTIMUSKILDE

1

Ma õnne talumiseks olin
liig mannetu ja nõrk.
Mu pääluus äikseratta kolin
ja kõigi tuulte kokkupõrk.

Mu veri närbus päiksepaistes
ja määndus vihmavoos.
Ah, meelte jahisaaki haistes
ma sumpasin vaid roostesoos.

Mul julgust kotkalennuks jätkus,
kui korskas tormisõnn,
kuid ikka süda kõrbes katkus,
nüpea kui sinna voogas õnn.

Mu armastus kui epilepsis äge,
 kui pikselöök ta kuiv ja viljatu.
 Seepärast kõigist olen hüljatu
 ning õnne aiman vaid kui teispool mäge.

Ja noorus käest mul kõrbes imeruttu,
 ta teele jäid vaid suitsvad rusumäed.
 Sääl vahel sütes kahlavad mu käed,
 sest ala kuuldub säält kui lapse nuttu.

1928.

Sul laual paberossikarp ja tikud,
 klaas musta teed ja mõned raamatud.
 Kuid asjata sa paberit sääal rikud, —
 su värsid ju kui lapsel saamatud.

Vaat' aknast parem, ava silmad juhmid,
 näe, kevadpäike helgib katusel.
 On väljas päev, kuid laulud sul nii tuhmid,
 kui oleks lood nad kuski matusel.

1928.

HAIGE

1

Mu liha rõõmulätted kuivaks valgund.
Ma olen põllupind, mis kiviks kalgund.
Kui kraabiks uksi niutsuv koeraroju,
nii ahastab mus hing ja kipub koju.

Kas võoruses ei koputanud keegi?
Suus läila maitseb leib, ma hülgan veegi.
Õhk näole hangub lämmatavalt raske
kui kipsivorm, kust võetaks kooljamaske.

Miks ikka kohtupasun veel ei unda?
Toas oleks nagu tõmbetuuli tunda...
Kuid kaljurüü, mis moodustab mu puuri,
ei anna vabaks kivvi krampund juuri.

Sääl äkki — välk ja pasunate kaja...
Kuid juba paiskus püsti kogu maja:
„Ta sureb! Vett...“ Siis arst ja kanged rohud...
Ah, milleks kõik see jant, kui Looja mõistab
kohut!

Mind rinna vastu enam õnn ei suru,
põu viljatuna närbub armu ihkel.
Mu külge maialt kleepub kärbsepuru
ning enam tuld ei särtsa Välgu-Mihkel.

Siis tuli hingepakk ja maksahaigus...

Kuid milleks enam tühjast lüüa lärmi,
kui juba tubaka- ning õllemaigus
on tunda Surma mõrkjat põhipärmi?

TÜTARLAPS APRILLIS

Rõõmude vürtsiseid veine
kevad mu rinda kallas.
Hurmas läks päev, aga teine
mustade murede vallas.

Nutuga naeru pooleks
pudeneb igal viivul.
Emba mind, et ma kooleks
lõkkele loitvail tiivul.

Issand, kas iial ei leita
kongi, kus koltun vahaks?
Vahel su peekrisse heita
kihavaid mürke tahaks.

Piinan ja petan sind armus.
Kui aga kihvatad raeva,
tunnen, et raudne su karmus
avab mul seitsmenda taeva.

LAULIKU HOMMIK

1

Jälle vaarun koju
 pisarais ja purjus.
Ah, kui naeruväärselt
 eluõnn mul nurjus!
Jälle kord su hellus
 äratas mus looma.
Ime veel, et rentsliis
 maoli ma ei rooma!
Udus talihommik
 virgub sularöske.
Äkki tabas laksuv
 lumipall mu põske.
Noor ja kiljuv kari
 rõõmsaid piimakärsse
rühkis koolimajja
 veerima mu värsse.

Üks hambutu vanapiiga
mind unes tallas ja rõhus.
Kas olen ehk suitsetand liiga,
või on mul ussid kõhus?

On's tükike jahukäkki,
mis magada mind ei lase?
Või äkki
ma salmikuist jälle rase?

VALM

Kesk lillikut, kus läikleb liilialumi,
õis puhkes verine ja lihakarva.
Ta krooni valge liblik eksis harva, —
röövputukaid vaid võrgutas ta jumi.

„Julm koletis, jälk raipesööja Türgist!“ —
nii sisistasid liiliad rassiraevas.
Uustulnuk aga juured maasse kaevas
ja peenra päästis röövikute mürgist,
mis ammu tõvena ju teisi vaevas.

Nii minu lauleski kunst õiteks muudab
kõik haiguseod, nii hästi kui ta suudab.

1931.

MAGAJA

Võib-olla, peitub mus päike.
Võib-olla ka kaks või kolm.
Kuid suhu mul kasvab sammal
ja juukseisse kuhjub tolm.

Mu liha kuivand on kiviks,
mu veri kui roosteraud.
Kui kellelgi tüliks olen,
siis kaevake mulle haud.

Ei riiva mind kõduingel
ka sügava liiva all.
Mu hingetõmbed on pikad,
ma magan kui metall.

Ja unekollile kõrri
ei krampu enne mu käed,
kui variseb Altmaa värav
ja kaheks kukuvad mäed.

II

ÖÖ

Öö tallas päikse jäätund rabahauda.
Surm raskel käel taob süsimusta rauda.

Kes nüüd veel jätkama jäi päevareisi,
peab kaua käima, kohtamata teisi.

Ja kes kord öösse otsima jäi venda,
see kergelt kaotab käest veel iseenda.

Oo, kes te lambi ümber peate vahti,
nüüd kandke hoolt, et leek ei söestaks tahti.

Ja kellel hõõgub halg veel ahjus praksab,
see säästku puid niikauaks kui ta jaksab.

Nii paljud väsivad ja vaovad unne.
Kes nüüd on maas, neid enam koit ei tunne.

Kes nüüd end unustavad kas või hetkeks,
neid enam päev ei vaja rõõmsaks retkeks.

Öö neisse poeb ja hangub mustaks malmiks.
Vaid kaarnakraaks neil kajab hauasalmiks

ja kui kord Hommik idas läidab leegi,
siis nende mälestust ei leina keegi.

ÕHTULAUL

Enam päikse kuldsest lõõsast
punut pärg mu pääd ei ehi.
Igast puust ja igast põõsast
hiilib mustas mantlis mehi.

Võikaid varje kerkib hulgi
kohe taeva tühmjat seina.
Kes küll poetas kaarnasulgi
ruugesse mu ristikkeina?

Kes küll pühkis kullapuru
punetavalt pilvepangalt,
nühkis õiemustrid muru
hõberoheliselt kangalt?

Ära küsi. Pimedas ju
helkimas näed aknaruutu.
Kuju nüüd! Sest öös on asju,
mille külge tark ei puutu.

VAENLANE

Ta valmis rabalaugaste all
ja röske uduna kleepus puisse.
Kord säras ta põllul kui sügishall,
kord reumana puges raukade luisse.

Ta naeruna klirises reetja suus
ja kiskus krampi kadeda lõusta.
Ta embuses lumiseks muutub juus
ja keegi, ei keegi ei suuda säält tõusta.

Ta pilk meid läbib kui halvatushoog
ja tekitab ajudes verevalgu.
Kõik meie püüded on pilliroog,
mis murdub mannetuna ta jalgu.

SURMATANTS

Rooste sööb väljale unustet sahka.
Keldreist õuele valguvad rotid.
Tänavail õgivad üksteist nahka
tuldsülitavad robotid.

Kõikjal pragiseb süütenööre.
Kodanikud kiiruga pakivad kohvreid.
 Ajaloo pööre
 nõuab ohvreid.

Aknaist alla loobitakse toole,
kuhjuvad kindlusiks lauad jaapid.
Rippudes võllas taeva poole
silmi pööritavadapid.

Purjus prohvet ent rabamas polkat
punasel pulbritünnil,
et lendaksid pilpaiks kõik pehkinud kolkad
uute maailmade sünnil.

ALEKSANDER BLOKK

Tsüklist „Surmatantsud“

2

Öö. Latern. Apteek. Tänav tühi.
Helk müüril mõttetu ja tuhm.
Kui tahad — edasi veel rühi:
siit ringist ei vii ükski uhm.

Kui sured — algad vanal plaanil
ja korduvad kõik tuntud lood:
öö, jäine virvendus kanaalil,
umbtänav, latern, rohupood.

Öö. Kustund aknad. Üks vaid hõõgub ruut.
Sääl soigub unes rohukaupmees — juut.

Kuid kapi ees, „Venena“ millel silt,
on kummardumas võigas hirmupilt.

Skelett, mil rippu rüü kui varnapuul,
sääl miskit otsib irvitaval suul.

Käes! Hetkeks aga varises ta hoid
ja pöördus kriiksuv kolp. Apteeker loid

end upitas, kuid samas norskas taas.
Tol ajal luustik, hõlmas mürgiklaas,

naispaaril' seda pakub ninatumaal'
all tänaval, hõõglaternate kumal.

Uni muistne: müüri sakist
 lampide näed välgatust.
 Sääl — vaid vesi pigimust,
 säält sa leiad unustust.

Vari nurgast peidetust,
 samas teine möödub sust.
 Naiserinna vilgatust
 näed — ning õit, mis punab frakist.

Vari teine — rüütel sirge,
 või ehk mõrsja kirikust?
 Kiiver, suled. Pale, kust
 õhkub laiba tarretust.

Hoovikella kime kukk.
 Väravas ju kriiksub lukk.
 Üle läve lõbunukk
 roimariiga kaob täis kirge.

Tuul ent undab jäine, viiliv.
 Öö on tühi, pime, võik.
 Ülal vilgub aknalõik.
 Ükstakõik...

Vesi pigina on must.
Säält sa leiad unustust.
Kolmas kaju. Sina kust,
sina, varjust varju hiiliv?

Rikka käes taas au ja võim,
kehv see vaevleb varjus.
Paistab kuu. Ta kiirte lõim
hiilgab majaharjus, —

meeltepinget lahendab,
teravjooni mahendab,
heites oma uima
kiviriiki tuima.

Kõiges aga peituks patt,
kui ei oleks kuningat
kaitsmas tõtt ja trooni.

Ära otsi ent paleed,
sõbra südamesse teed
ega kuldset krooni.

Puistudest ta tuleb tumm,
ringi laternate lumm
öösse laotet.

Rätiräbal kaelas tal,
jäiseks irveks mütsi all
hambad praotet.

ELEEGIA

Aeg, millest me unistand, iial ei saabu.

Vea silmile kaabu
ja taandu eksiili.

Me rünnak, mis mõttes läks kõigiti täppi,
on jätnud meid häppi
ning ilmaklaas laastavat ennustab iili.

Kõik sütitav ihade sööste ja sõdu
on pehk vaid ja kõdu
tõest irdunud ajus.

Me läksime välja, et võita maailma,
kuid enesest ilma
me jäime, kui võidusaak rüppe meil vajus.

Mis aitab, et Mammon me õuele käändus?
Ta külluses määndus
me olemisalus.

Aeg loobuda kuulsusest, varast ja vennast,
et leida taas ennast
ürgpuhtana sünni- ja muundumisvalus.

SÜGISELAUL

Miski külm ja miski puhas
hingas hetkeks läbi hiite.
Varavalgel nähti luhas
härma hõbedasi niite.

Ammu juba viimse vase
vahtraladvad poetand rohtu.
Üksik uib, mis viljast rase,
trotsimas veel hallaohtu.

Üksik uib täis ruskeid vilju —
olgu see ka minu vastus
Hallataadile, kes hilju
ahtasse mu aeda astus.

DIES IRAE (1934)

1

Imeväärne veel tuikab sus aimus:
puhkemisvõimalus Tões ja Vaimus.

Ümber ent, kuhu sa iial ka marsiks,
elu müsteerium labastund farsiks.

Keegi miskit enam ei usu,
komistab Hoor üle templi rusu.

Isand on läinud. Koitub ta mööbel.
Unustet aujärje vallutand pööbel.

Kogu võim on sääl praalival puupääl.
Sinu koht, laulik, on kaagis või kuu pääl.

Iial veel kahtluse ängistav astma
 pole nii rängalt me rindu rusund.
 Unustuse kuldseesse voogu meid kastma
 ruttavad käsikäes luule ja usund.

Mõnestki otsima-trotsima kistust
 valgub märtriveri areeni.
 Vastset kuulutades Kristust
 väärdõpetusi sigib kui mürgiseeni.

Kõik, mis me vanemail kord olnud püha,
 on meil vaid irvituseks ettekääne.
 Me kurjad mõtted öösse kaovad üha
 kui kari raipenäljaseid hüääne.

Nad öösse hiilivad kui surnukuuri,
 kus tursub hiiglakorjus — Lõppev Sajand.
 Ja nende rünnak lammutab kultuuri,
 mis härrasklass kord ajaviiteks rajand.

Võorjumalate võõbatud perega
 jäi päästmata kõdunev Room.
 Kulla ja verega
 tuhatpäine uimastati Loom.

Siis tuli Naatsaretist katk
 ja levis üle riigi...
 Barbaaride pime matk
 pühkis Antiigi.

Võib-olla, pilvede taga kuski
 säramas ühisaadete vapid.
 Markus Aureliuski
 laskis risti puua kõik papid.

Keiser ja kristlane
 uut Euroopat kord asusid looma.
 Kuid preisluse pühkmeist haakristlane
 iial vastset ei raja Rooma.

Suurdub vägi ukse taha uhutute.
 Mässuleegi on
 kihutand kihkvele tuuldepuhutute
 ja vaimustki vaevatute leegion.

Kaigub lahingusarv,
 säravad kotkad kindralite nööbel.
 Võidule trügib ent Arv —
 töötu ja kodutu pööbel.

Töötuilt, kes loobuma pidand leivast,
 kogu maailm nüüd ootab ohtu.

Politsei vast
 masside hädale leiaks rohtu,
 tassides miitinguil märatsejaid kohtu?

Ei!

Sellal kui süveneb korrupsioon,
 kerkib ju võikana, küsimata keelust,
 suurlinna džunglite mürgisest neelust
 verine päike — Revolutsioon.

„Vaevata milleks ajusid,
kui maailma juhivad „olud“? —
Oma „kutsumust“ nõnda tajusid
rahva poolt kroonit kolud.

„Püüad sa taotleda võimatut,
peagi sipled sa soo sees“ —
nõnda kõigi poolt sõimatud
saab iga vastnegi Mooses.

„Valeta natuke, varasta natuke,
liialdusist ent hoidu.
Ei kukuta nupumeest pisike patuke.
küll aga lolli ja loidu.“

Selleks vaid siitilma õnnikud
rahvariiki rajavad laia,
et saada põllule sõnnikut
ja kohvi juurde saia.

Kas minna gangsteriks või vapsiks
 või seada kaela ümber nööri?
 On ammu vahetatud napsiks
 mu saapad, kuub ja padjapöör.

Mus hingeõilsusega tülli
 on sööstnud nälg ja maokatarr.
 Kes luua nüüd veel võib idüllil,
 naiivne pühak on või narr.

Pilvi all iga vares
 ju kraaksub aegade lõppu,
 kuid Eesti luuletares
 pole kuulda ei kippu-kõppu.

Unerohtu vist keegi sääl jagab,
 mis leevendab iga krambi,
 sest kogu poeetkond magab
 ümber kustunud lambi.

Kui pühvlikari, kes ruttamas joomale —
nii paisub hulkade jõõr.

Koomale
tõmbub äiksepilvede sõõr.

Piksevarrastada viimne kui maja!
Sest igas pätis ja pükstepressijas
võib äkki ärgata Lunastaja —
Messias!

Hädalipp kas vinnata varda
või alandlik selga küür?
Ei! Kõhklejad kõik üle parda
ja kindlamalt pihku tüür!

Trotsides katastroofi
tormipuskarit rüüpab laev.
Meie kohus on sundida saledasse stroofi
elementide pime raev.

III

JUMALATE HÄMARAS

1

Tühjuvas pargis ringi
ma tummalt astun kui vang.
Üle mu mahajäet pingi
lõppemas lehelang.

Kõrgel kõdunend oksis
pimeneb udularv.
Kus äsja veel kuldnokk toksis,
kraaksumas rongaparv.

Pöökpuis, mis ristena reatund,
aimub kui surnuaed,
milles ju jäädavaks peatund
aja vinguvad saed.

Kuhu ka iial vaatan,
muutuste vaibub käik.
Mind aga piinab saatan,
silms naeruläik.

Kinni peagi mu pingi
raputab tuisusõel,
kuid igavest' pillub mind ringi
Kiusaja igiõel.

Ajudes mustad kaanid,
silmis neuralgia rusikad.
Hüvasti, õilsad plaanid —
naine, kiiktool ja hõbelusikad!

Hüvasti, magus tõde,
mis töötas professuuri!
Vanemad, vend ja õde
mind sooviksid surnukuuri.

Et naeru taas taluks mu kõrvad,
kõik aated ma maha müüks
ja kogu maailma mõrvad
võtaksin oma süüks.

Ma pahvin paberossi, sest
saan uima imeõndsä.
Kuid iga tühjaksimet kest
käib kaares rentslikõntsa.

Nii sinisuitsu Looja kops
pea suigutab me trotsi
ja maailm on ta tuhatops
täis paberossiotsi.

Loobumuslättest juues
sa heledam ingleist näid.
Kuid kõrbepühaku kuues
virgad on sigima täid.

Uppuda tähesärra
võib mõnigi märtririst,
kuid olla maa pääl härra
on siiski nooblim vist.

Ja rahakaardile tempel
on enam väärt,
kui kogu inglikrempel
palistav taevaäärt.

Me taevaid enam ei vaja,
me jumalaid enam ei tunne.
Bardide kandlekaja
meid vaibutab unne.

Kandes risti eikellegi kasuks,
viimne veri me soonist nõrgus.
Kõigi me piinade tasuks
on paigake põrgus.

Meie saatus on püsida tüüril
kõigi lootuste avariiski
ja tõdede vankuval müüril
meelt heita — ning elada siiski.

Maailma mõttesse usk
on pehme vaid uinujail' ase.
Meid aga süvenev tusk
magada enam ei lase.

Kuigi me tahe kuum
usu hõlmas unustust otsis —
 elu tuum
 on trotsis.

Aadete hõljuv tants
vaid liiva me laugesse puhus.
Dogmad on argade kants,
mida ründab juhus.

 Keegi ei tea,
mis tasa meis kõigis tärkvel
taga teadvuse lampiderea ...
 Olgem ärkvel!

Nii vähe me kokku kraapind
kesk igitõdede hukku.
Me jalge alt libisend maapind
ja taevaski löödud lukku.

Mis äsja veel paistis kindel,
on pühkind stüühhiad julmad.
Langenuid Mõistuse rindel
võib-olla äratavad Ulmad.

Kes leida taas tahab Loojat,
peab unustama palju, palju...
Sest hullus, mis lõhkus me soojad
sulgpesad, tõe vastse on kalju.

Meie tahe on hüljata kõige kiuste
hää- ja kurjatundmise vilju.
Üle me uljalt vallanduvi hiuste
paradiisi valgus lööb haljendama hilju.

Meie tahe on uskuda võimatusse,
süüvida kõigi poolt sõimatusse —
kinnistõdedest irdunud oleskellu.

Meie jumal jääb inimkätest voolimata
ja me tee, mõttekammitaist hoolimata,
viib tagasi ellu.

Mõistuse iginõue:
 luua korda meeltega märgatus.
 Mu kirg lõi sinna kui kõue-
 kärgatus.

Maise mu pagasi
 hele pilbastas välk.
 Tagasi
 on isegi vaadata jälk.

Hüljates ehitusindlusi
 ma loorbereid maisi ei vaja.
 Mõistuse rünnates kindlusi
 ma Tahtelevabastan raja.

Tõdede purustades koore
 ma tuksleva vallutan tuuma —
 ürgnoore
 ning igavest kuuma.

Tuult jalge alla, taevatuult,
ja mõtetele kotkatiibu!
Maa poripritsmed pühi suult
ja julgelt päikse külge liibu!

Läind luhta maine teotsusosk
ning Messias — ei see veel ilmu...
Too taevast alla tulikosk,
mis eostaks jahtuvaid maailmu!

LUZIFERI LAULUD

1

Su koputusi kuulsin hingeuksel
ja söötsin avama. Oo mõrsjanõrkust!
Kuid orjata Sind i g a l veretuksel —
ei iialgi!

Mul küllalt jätkus kõrkust
Su pilgu särapaistel sigatseda,
Su templiharjalt puruks kukkuda,
Su järel hullupööra igatseda
ja siiski hukkuda...

2

Ma Sinus takerdun kui kibuvitsus
ja vermeisse mind rebivad Su okkad.
Kuid verest, mida kihk mu haavust litsus,
Sa üha kutsuvamas kumas lokedad.

Oo, püha palavik täis riski,
kui palju kaitsetuid Sa lennul surmad!
Kuid alati Sus peitub miski,
mis üles kaalub Eedenigi hurmad.

Sa porijõgesid mu rinda valad
ja rangelt käsutad: jää iseendaks!
Raudahelaisse kinnitad mu jalad
ja nõuad, et ma lendaks ...

Siis vinguv nuut mu jäsemeile laksas
ja naha säärtelt rebis roosteahel.
Ma karjatasin kuis veel veri jaksas
ning ärkasin — Su peiukäte vahel.

AABEL JA KAIN

Mis võikalt kriiskav lauluviis
lõi kilama mu kõrvas?
Mu meeles muistne ohvrihiis,
kus veli velle mõrvas.
Miks õitses ühe ohvriand
ja suitsu sompus teine?
Eks olnud Kainil valmis pand
niisama magus eine?
Kui kajas üle maa ja vee:
„Õnn pole kink, vaid õigus,“
siis leidis kuri meisse tee
ka igas leivalõigus.

ORJADE KOOR

1

Suur prohvet, kunas küll viid sa,
Jehoova hingusest kant,
meid eemale orjapiitsa
ja orjaroogade mant?

On kibedad kupjahoobid,
veel kibedam kupjakiit
ja paksu poriga loobit
on iga me uksepiit.

Las halin jääb argade hooleks,
meid aga kõrbe vii.
Ja kui me ka nälga kooleks —
pääasi on olla prii.

Egiptuse leib ja humal —
end puhtaks rookigem neist.
On range juutide jumal,
kuid meie ei taha teist.

Ta Siinai harjale laskus,
mis tuliallikais keeb,
ja t e m a seaduste raskus
meid vabaks ja võimsaks teeb.

Vajame ahelaid, et neid murda
ikka ning uuest'.
Laps, ära kurda
kasvades välja kallistki kuuest.
Vanaga olgu rahul
raukade meel.
Loomingu pingest kõik liikmed vahul,
noored, me sirgume veel!

HOMMIK

Koit mul' rinda raius
õhetava haava.
Üle laante laius
vere aurav laava.

Milleks nüüd veel toita
hinges unejätteid,
kui võiks meistki loita
võimsaid valguslätteid?

Ei meid enam püüa
Käsk, mis kivis hangub
Nüüd meil antud lüüa,
nii et maailm vangub.

Aeg nüüd kaljuvööle
kannustada täkku,
heita et säält ööle
raudne kinnas näkku.

Järjestus

I

Poeet	9
Tuut-tuut	10
Eleegiliselt 1	11
„ 2	11
Milleks mulle tiivad...	12
Jõuluööl	13
Pihtimuskilde 1	14
„ 2	15
„ 3	15
Haige 1	16
„ 2	17
Tütarlaps aprillis	18
Lauliku hommik 1	19
„ „ 2	20
Valm	21
Magaja	22

II

Öö	25
Öhtulaul	26
Vaenlane	27
Surmatants	28

Tsüklist „Surmatantsud“ (A. Blokk)

Öö. Latern. Apteek	29
Öö. Kustund aknad	30
Uni muistne. Müüri sakist	31
Rikka käes taas au ja võim	33
Eleegia	34
Sügiselaul	35

Dies irae (1934)

Imeväärne veel tuikab sus aimus	36
Iial veel kahtluse ängistav astma	37
Kõik, mis me vanemal kord olnud püha	37
Võõrjumalate võõbatud perega	38
Võib-olla, pilvede taga kuski	38
Suurdub vägi ukse taha uhutute	39
Töötult, kes loobuma pidand leivast	39
Vaevata milleks ajusid	40
Kas minna gangsteriks või vapsiks	41
Pilvi all iga vares	41
Kui pühvikari, kes ruttamas joomale	42
Hädalipp kas vinnata varda	42

III

Jumalate hämaras.

Tühjuvas pargis ringi	45
Ajudes mustad kaanid	46
Ma pahvin paberossi	47
Loobumuslättest juues	48
Me taevaid enam ei vaja	49
Maailma mõttesse usk	50
Nii vähe me kokku kraapind	51
Meie tahe on hüljata kõige kiuste	52
Mõistuse iginõue	53
Hüljates ehitusindlusi	53
Tuult jalge alla, taevatuult	54
Luziferi laulud 1	55
„ „ 2	55
„ „ 3	56
Aabel ja Kain	57
Orjade koor 1	58
„ „ 2	59
Hommik	60

HIND KR. 2.50